

Forfatter: Kidde, Harald

Titel: Udrag fra Jærnet

Citation: Kidde, Harald: "Jærnet", i Kidde, Harald: *Jærnet*, udg. af Knud Bjarne Gjesing ; Thomas Riis , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, isamarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1990, s. 232. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kidde04ny-shoot-idm140608065876000/facsimile.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Jærnet

men *han* strød Kampen for at holde sit Hjem og sig og sine oppe, holde den Grund fast, som Jærnet havde sagt ham op!

Til Hustru og Børn var omkomne af Blodgang og Lungesot, af Overanstrengelse og Mangel, og han blev en af de mange her på «Bjærgets», som, døv og blind for hver levende Lyd, ene spejder, ene lytter efter en Hvisken fra en Broder: bag Digerdøden, om de Skatte, som *han* ejede, men som nu forsvundne sover, måske kun en Tomme fra det Sted, hvor ens Kære dør af Sult!»

Farbroders Stemme begyndte at brænde, som den Aften han sang Jærnet dets høje Vise.

«Jamen Farbroder,» bad Steffan, «Elias søger jo *ikke* Jærnet?»

«Nej, nej, netop!» Farbroder nikkede, indtrængende, «han *så* dets Ansigt, den Gang det vendte sig fra ham, *så* sin egen og sines Dom! Og dets Slave fra tålmodige År svor at kuldkaste den ved en højere: at frelse Mennesket fra den ved Underet! Og i fyrretyve År har han nu søgt hin mystiske Åre af Sølv, som en Gang løb gennem hele mons ferri, fra Hornkullen og Torskebækken her, ved Yngen: til Haumarelven derhjemme, slyngende sig gennem Långhøens Gruber til Lahäll og Getberget, hvor dens Kilde jo endnu springer midt i Jærnet – søgt den for, som Moses, at slå dens Væld af Klippen til det Vansmægtende Folk – ja, for at iskænke Jærnet den Drik, som *det* rækker *sin* Moder, Jorden: Undergangen ved sit eget Foster!»

Farbroders Stemme var nu patetisk, som når han strød «Folkets» Sag mod Patronerne – eller som den Aften, da han sang Jærnet dets Sang ... «Poeten på Bjærgets» ...

«Og Patron Jacob?» spurgte Steffan.

De korte Lyden fra Persberg nærmere og nærmere – Jordens Suk over sit Foster, sin Drabsmand ... som slumrede hærnede i Dybet, der bar Farbroder og ham til Festen.

«Patron Jacob?» bad han.

«Ja han –» Farbroder vendte sig og pegede med Svøbens korte Skaft ind mod Kysten, hvor i Fyrreskovens pulede Mur, i et Udflug mod Søer, Svarthyttans sprungne Ovnkrans hældede.

Røde Funker fra Gårdens brustne Ruder brændte i Solnedgangens blodige Skumring – en Ovn og en Arne, hvori Jordens Lid forlængst gik ud, og som: Himlens forgæves søgte at tænde ...

«Derovre sidder han og venter på Slakkerne af alle de Malme, som